

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 107/07-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. mája 2007 predbežne prerokoval sťažnosť P. L., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho práva na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. SA – 8 C 205/2004 z 3. mája 2006 a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10 Co 257/2006 z 28. júla 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. októbra 2006 doručená sťažnosť P. L., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho práva na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) sp. zn.

SA – 8 C 205/2004 z 3. mája 2006 a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 10 Co 257/2006 z 28. júla 2006.

Zo sťažnosti vyplýva, že v trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi bol „vypočutý svedok L. A.“, ktorý ho podľa neho „obvinil klamstvami, ohováraním a výmyslami zo spáchania viacerých trestných činov“.

Podľa sťažovateľa „nepravdivými tvrdeniami“ L. A., „že som zavraždil svoju ženu M. a v kameňolome som rozkrájal a spálil jej telo, že som chcel zavraždiť svoju priateľku A., že som nájomný vrah, atď. (...)“, bolo zasiahnuté do jeho práva na ochranu osobnosti a práva na prezumpciu nevinu.

Z uvedeného dôvodu podal sťažovateľ okresnému súdu žalobu na ochranu osobnosti. Okresný súd podľa tvrdenia sťažovateľa jeho žalobu „odložil čo potvrdil aj druhostupňový súd“, v dôsledku čoho mu bolo podľa neho „znemožnené domôcť sa na súde spravodlivosti“.

K odôvodneniu rozhodnutia okresného súdu sťažovateľ uviedol: „Súd svoje konanie odôvodnil tým, že zatiaľ v trestnej veci nebolo rozhodnuté a preto nie je možné zatiaľ rozhodnúť ani o mojom návrhu.

Takéto konanie však resp. takéto odôvodnenie však neobstojí, lebo môj návrh sa týka iných výrokov L. A. voči mojej osobe ako sú tie ktoré sú predmetom trestného konania. Obe tieto veci nemajú medzi sebou žiadnu príčinnú súvislosť, lebo sa týkajú dvoch diametrálne odlišných nepravdivých tvrdení L. A. voči mojej osobe.

Bez ohľadu na to, ako súdy v trestnej veci rozhodnú, čo môže byť doba aj niekoľko rokov (iba doposiaľ sa konanie vedie 6-ty rok, a nie je ešte ani rozsudok súdu I. stupňa), tvrdenia L. A. obsiahnuté v návrhu tu budú existovať, a vždy to budú iba lži vyslovené proti mne a vždy budú porušovať moje práva.

Takýmto nekonaním resp. zdržiavaním (čo je jedno a to isté, a navyiac, výroky voči mne odzneli pred 6-timi rokmi a zatiaľ som sa pravdy nedomohol) mi súdy porušujú právo na prístup na súd a právo na účinný opravný prostriedok.“

Vo svojej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, v ktorom vysloví:

«„Rozhodnutím Okresného súdu v Galante zo dňa 3. mája 2006 zn. SA – 8 C 205/04-74 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. júla 2006 zn. 10 Co/257/2006, vo veci návrhu sťažovateľa

- čl. 6 ods. 1 Dohovoru (právo na prístup na súd) porušený bol.

- čl. 13 Dohovoru (právo na účinný opravný prostriedok) porušený bol.“

Týmto sa uznesenia Okresného súdu v Galante (vyššie uvedené) a Krajského súdu v Trnave (vyššie uvedené) rušia, a vec sa vracia na nové konanie a rozhodnutie.»

Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc,

sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ namietal v konaní pred ústavným súdom porušenie jeho práva na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj svojho práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. SA – 8 C 205/2004 z 3. mája 2006 a uznesením krajského súdu sp. zn. 10 Co 257/2006 z 28. júla 2006.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ 22. októbra 2003 podal žalobu, ktorá je v súčasnosti vedená na okresnom súde pod sp. zn. SA – 8 C 205/2004. Predmetnou žalobou na ochranu osobnosti sa sťažovateľ domáhal uloženia povinnosti žalovanému L. A. zaplatiť mu sumu 100 000 Sk a písomne sa mu ospravedlniť.

Uznesením okresného súdu sp. zn. SA – 8 C 205/2004 z 3. mája 2006 bolo konanie v tejto veci podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) prerušené do právoplatného skončenia trestného konania vedeného proti sťažovateľovi pod sp. zn. 1 T 1/05 na Krajskom súde v Nitre.

Krajský súd uznesením sp. zn. 10 Co 257/2006 z 28. júla 2006, na základe sťažovateľom podaného odvolania, potvrdil uznesenie okresného súdu z 3. mája 2006 a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa uznesením okresného súdu z 3. mája 2006

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je právomoc ústavného súdu chrániť základné práva a slobody iba subsidiárna a je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ochrany svojich práv a slobôd zo strany okresného súdu sa mohol sťažovateľ domáhať na základe riadneho opravného prostriedku v odvolacom konaní.

Na základe vyššie uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti rozhodnutiu okresného súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prejednanie a rozhodnutie.

3. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa uznesením krajského súdu z 28. júla 2006

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu vo veci uplatnenia svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu nezistenie priamej súvislosti medzi namietaným postupom (rozhodnutím) orgánu štátu a označeným základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namieta, je dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej (napr. II. ÚS 65/02).

Z obsahu napadnutých uznesení je zrejmé, že oba súde neodmietli vo veci sťažovateľa konať. Uznesením z 28. júla 2006 krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu, ktorým bolo konanie vo veci sťažovateľa vedené okresným súdom pod sp. zn. SA – 8 C 205/2004 prerušené až do právoplatného skončenia veci vedenej Krajským súdom v Nitre pod sp. zn. 1 T 1/05.

Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. SA – 8 C 205/2004 dosiaľ nebolo právoplatne skončené a súd je v ňom aj v čase jeho prerušenia podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP povinný urobiť všetky potrebné opatrenia, aby sa odstránili prekážky, ktoré spôsobili jeho prerušenie alebo pre ktoré prerušenie trvá. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú

sa konanie prerušilo je súd v zmysle zákona povinný pokračovať v konaní i bez návrhu (§ 111 ods. 2 OSP).

Uvedené skutočnosti vylučujú možnosť existencie príčinnej súvislosti medzi postupom a konaním krajského súdu a namietaným porušením v sťažnosti označených práv. Preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vo vzťahu k sťažovateľovým námietkam týkajúcim sa neprimeranej dĺžky predmetného konania ústavný súd konštatuje, že okresný súd a krajský súd v súvislosti s prerušením predmetného konania sledovali legitímny cieľ, ktorým je vydanie zákonného rozhodnutia. Keďže závery trestného konania vedeného proti sťažovateľovi sú relevantné aj pre posúdenie pravdivosti výrokov, ktorými malo byť zasiahnuté do sťažovateľovho práva na ochranu osobnosti, opačný postup okresného súdu a krajského súdu v predmetnom konaní by mohol viesť k vydaniu zmätočného, resp. nezákonného rozhodnutia, čím by vo veci konajúci súd mohol zasiahnuť do samotnej materiálnej podstaty sťažovateľovho práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v tejto súvislosti v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (*mutatis mutandis* I. ÚS 162/03) konštatuje, že prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP (ku ktorému došlo v danom prípade podľa hore uvedeného zistenia ústavného súdu ústavne relevantným spôsobom) možno považovať za prekážku konania. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v Občianskom súdnom poriadku, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto ústavný súd nečinnosť okresného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prieťahy v konaní (*mutatis mutandis* II. ÚS 3/03, I. ÚS 65/03).

Sťažovateľ vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu odvolanie ako účinný prostriedok nápravy využil a samotná skutočnosť, že krajský súd svojim uznesením rozhodnutie okresného súdu potvrdil a nerozhodol v súlade s jeho predstavami, resp. požiadavkami ešte nemusí znamenať porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 13 dohovoru.

4. Vzhľadom na zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku sťažovateľa na ochranu ústavnosti bolo už bezpredmetné rozhodovať o jeho žiadosti na ustanovenie právneho zástupcu.

Z vyššie uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. mája 2007